

W. Kalk,
hoofd van het
Academisch Centrum
Mondzorg Groningen

Controversen in de tandheelkunde

Voorwoord

Het onlangs gehouden jubileumcongres ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen had als thema 'Controversen in de tandheelkunde'. Hierbij stond de vraag centraal staan of er nog, en zo ja welke, controversen bestaan in de restauratieve tandheelkunde.

Bij de opzet van het congres werd gekozen voor een aantal onderwerpen waarmee de tandarts-algemeen practicus bijna dagelijks wordt geconfronteerd. Zo werd onder meer aandacht besteed aan de vraag of een gegoten inlay nog wel geïndiceerd is in een periode waarin de toepassing van composietrestauraties de 'gouden standaard' lijkt te zijn. Ook kwam aan de orde of het volledig omslijpen van gebitselementen ten behoeve van kronen nog wel 'van deze tijd is' en welke 'evidence-based' alternatieven voorhanden zijn met de daarbij behorende voor- en nadelen. Op het terrein van de parodontologie werd de vraag centraal gesteld wat de meerwaarde is van parodontale chirurgie in vergelijking met andere beschikbare behandelingen en of dit invloed heeft op het al dan niet verwijzen van patiënten naar een parodontoloog. Voor welk (gecompliceerd?) endodontisch probleem dient een patiënt te worden verwezen en moet voor een apexresectie naar een gedifferentieerde endodontoloog of naar een gespecialiseerde kaakchirurg worden verwezen? Elk onderwerp werd, vanuit een prikkelende stelling, toegelicht door een tweetal gezaghebbende sprekers, die ieder hun eigen visie hadden en commentaar gaven op de desbetreffende stelling, uitmondend in een discussie en indien mogelijk in een gezamenlijke conclusie.

In dit minithemanummer zijn de visies van de diverse aan elkaar gekoppelde sprekers bij elkaar gebracht, waardoor er een 'state of the art' wordt beschreven over een aantal controversen binnen de tandheelkunde. Zo beschrijven prof. dr. F. Abbas en prof. dr. A.J. van Winkelhoff de rol van orale antibiotica bij de behandeling van ernstige parodontitis. Zij concluderen dat het gebruik van antibiotica leidt tot een verschuiving in indicatie voor verschillende vormen van parodontale chirurgie. Drs. W.J. van der Meer en prof. dr. B. Stegenga geven aan dat binnen de endodontologie nieuwe ontwikkelingen zoals ultrasonische preparatietechnieken, nieuwe restauratiematerialen en vooral het gebruik van een microscoop, weliswaar tot

veranderde inzichten hebben geleid bij de behandeling van een persisterende parodontitis apicalis, maar dat er nog onvoldoende prospectief gerandomiseerd onderzoek voorhanden is om een mogelijke meerwaarde hiervan te kunnen bevestigen. Drs. S.P.W.H. Keizer en dr. A.W.J. van Pelt beschrijven dat de controversen tussen volledige dan wel partiële omslijping een actuele discussie is, maar dat beide restauratievormen naast elkaar blijven bestaan. Essentieel daarbij is vooral aandacht voor het behoud van de vitaliteit van het desbetreffende gebitselement, zowel bij het indiceren als het prepareren, en ook tijdens het cementeren van de restauraties. Opvallend is dat het prof. dr. N.H.J. Creugers en dr. J.H.N. Pameijer niet is gelukt tot een gemeenschappelijke conclusie en publicatie te komen aangaande de stelling "er is geen indicatie meer voor de gegoten partiële restauratie (inlay of onlay) in de zijdelingse delen". Beiden beschrijven vanuit hun optiek de 'state of the art' in de controversen tussen de uitgebreide composietrestauratie en de gegoten partiële restauratie. Creugers is het weliswaar eens met de conclusie van Pameijer dat de langetermijnresultaten van gegoten restauraties wetenschappelijk zijn aangetoond, maar houdt vervolgens een pleidooi voor de indirecte composietrestauratie die relatief eenvoudig is aan te brengen (dus efficiënt), meestal levensduurverlengend is voor het gebitselement (dus effectief), niet leidt tot extra weefselverlies (dus geëigend) en in de meeste gevallen doeltreffend is (dus adequaat). Pameijer refereert in dit verband aan een toch wel opvallende publicatie (Rosenstiel *et al.*, 2004) waarin op grond van een 'web-based' onderzoek wordt vastgesteld dat de meeste tandartsen, als het om hun eigen mond gaat, op grond van voorspelbaarheid de voorkeur geven aan gegoten partiële restauraties ondanks de esthetische nadelen daarvan. De mogelijke klinische implicatie hiervan wordt in het desbetreffende artikel als volgt samengevat: "The way dentists have their own teeth restored may be an indicator of the accumulated wisdom of the profession".

Als moderator van het jubileumcongres en gastredacteur van dit minithemanummer wil ik graag de honderdjarige Nederlandse Vereniging van Tandartsen feliciteren en complimenteren vanwege hun belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de wetenschap binnen de tandheelkunde in de afgelopen honderd jaar. De wijze waarop de vereniging een 'vertaling' heeft gegeven van deze ontwikkelingen naar de tandarts-algemeen practicus door middel van bij- en nascholing mag uniek worden genoemd. Uiteraard ook mijn dank aan de sprekers van het jubileumcongres, die tevens bereid zijn geweest de bijdragen voor dit minithemanummer te schrijven.